

Nd. **595. Frumvarp til laga** [266. mál]
um fjáröflun til landhelgisgæslu og fiskverndar, ríkisfjármál og fjármögnun orku-
framkvæmda sveitarfélaga.

(Lagt fyrir Alþingi á 97. löggjafarþingi 1975—76.)

I. KAFLI

Um breyting á lögum nr. 77 23. desember 1975 um sérstakt tímabundið vörugjald.

1. gr.

1. málslíður 1. mgr. laganna orðist svo:

Greiða skal í ríkissjóð sérstakt vörugjald. Skal gjaldið vera 10% til 4. maí 1976
en 18% á tímabilinu 5. maí 1976 til 31. desember 1976 og greiðast af eftirtöldum
vöruflokkum:

2. gr.

Eftirgreind tollskrárnúmer í 1. gr. laganna skulu falla brott:

01.06.29, 11.01.11, 11.01.12, 11.01.26, 11.02.30, 12.10.00, 17.01.23, 17.01.24, 27.14.20, 30.01.00, 30.02.00, 30.03.09, 40.14.07, 44.05.19, 46.02.02, 64.05.01, 73.40.46, 74.19.02, 76.16.04, 78.06.02, 84.01.00, 84.02.00, 87.02.32, 87.09.00, 94.01.02, 97.07.01.

3. gr.

Eftirfarandi tollskrárnúmerum skal bætt við upptalningu tollskrárnúmera í 1. gr.:

19.07.00, 38.19.19, 39.02.87, 39.07.89, 40.08.03, 48.05.09, 59.10.00, 82.02.00, 82.03.00, 82.04.00, 82.05.00.

4. gr.

Athugasemd í 1. mgr. 1. gr. við tnr. 19.08.00 „Þó aðeins sælgæti og súkkulaðikex, sem yfirleitt er selt í stykkjatölu til neytenda.“ falli niður.

5. gr.

3. gr. laganna orðist svo:

Það hækkaða vörugjald sem lagt skal á innlenda framleiðslu og innflutning frá og með 5. maí 1976 skv. 1. gr. laga þessara skal greitt af sölu eða annarri afhendingu innlendrar framleiðslu frá og með 5. maí 1976 og af innfluttum vörum, sem teknar eru til tollmeðferðar frá og með 5. maí 1976.

Hafi innflytjandi fyrir 5. maí 1976 afhent til tollmeðferðar aðflutningsskjöl, sem að öllu leyti fullnægja þeim skilyrðum sem þurfa að vera fyrir hendi til þess að hægt sé að tollafgreiða viðkomandi vöru þegar í stað, skal varan afgreidd gegn greiðslu þess sérstaka vörugjalds sem skv. 1. gr. gildir til 4. maí, en þó því aðeins að tollafgreiðslu sé lokið fyrir 15. maí 1976.

Af vörum, sem með leyfi tollyfirvalda hafa verið afhentar innflytjendum fyrir 5. maí 1976 gegn fjártryggingu fyrir greiðslu aðflutningsgjalda, sbr. 21. gr. tollskrárlaga, skal greiða það hækkaða vörugjald sem skv. 1. gr. laga þessara skal gilda frá 5. maí 1976 nema fullnaðartollafgreiðsla eigi sér stað fyrir 5. júlí 1976.

Við tollafgreiðslu á vörum, sem undanþegnar hafa verið tolli að einhverju eða öllu leyti samkvæmt heimildum í 2. og 3. gr. tollskrárlaga eða heimildum í sérstökum lögum, skal veita undanþágu frá sérstöku vörugjaldi í sama mæli hlutfallslega.

6. gr.

4. gr. orðist svo:

Óheimilt er að hækka vegna álagningar hins sérstaka vörugjalds verð á birgðum vöru sem sérstakt vörugjald hefur ekki verið greitt af. Á sama hátt er óheimil hækkun verðs vörubirgða vegna hækkunar vörugjaldsins hinn 5. maí 1976.

Ákvæði laga um verðlagismál nr. 54/1960 um refsingar og viðurlög skulu gilda um brot gegn ákvæðum þessarar greinar eftir því sem við á.

7. gr.

5. gr. orðist svo:

Ráðherra setur í reglugerð nánari ákvæði um tilkynningarskyldu, gjaldstofn, gjaldskyldu, gjalddaga og aðra framkvæmd laga þessara. Ráðherra er heimilt að undanþiggja einstaka vörur gjaldskyldu ef sérstakar ástæður eru fyrir hendi.

8. gr.

Af tekjum af vörugjaldi skv. 1. gr. þessara laga skal verja allt að 1 000 m.kr. til eflingar landhelgisgæslu og fiskverndar.

Verðhækkun sú er leiðir af þeim hluta hækkunar vörugjalds sem gengur til landhelgisgæslu og fiskverndar skal ekki hafa áhrif til hækkunar á launum. Vísi-

töluáhrif þessarar verðhækkunar eru áætluð 2,5 stig hinn 1. júní 1976 og 5 stig hinn 1. október 1976, og skal Kauplagsnefnd draga þá vísitöluhækkun frá framfærsluvísitölu þegar nefndin framkvæmir útreikninga þá, er um ræðir í 3. gr. kjarasamnings aðila vinnumarkaðarins frá 28. febrúar 1976 og útreikninga samkvæmt hliðstæðum ákvæðum í öðrum kjarasamningum.

II. KAFLI

Um breyting á lögum nr. 68 15. júní 1971 um tekjuskatt og eignarskatt, lögum nr. 7 23. mars 1972, lögum nr. 60 30. apríl 1973, I. kafla laga nr. 10 22. mars 1974, og II. kafla laga nr. 11 28. apríl 1975 um breyting á þeim lögum.

9. gr.

2., 3. og 4. mgr. B-liðar 25. gr. laga nr. 68/1971, sbr. 11. gr. laga nr. 7/1972, 5. og 6. gr. laga nr. 60/1973, 4. gr. laga nr. 10/1974 og 9. gr. laga nr. 11/1975, orðist svo:

Nemi persónuafsláttur skv. 1., 2. eða 3. tl. þessa stafliðar hærri fjárhæð en reiknaður skattur af skattgjaldstekjum skv. 1. eða 2. tl. A-liðar þessarar greinar skal ríkissjóður leggja fram fé, sem nemur allt að þessum mun, og skal því ráðstafað fyrir hvern mann til að greiða útsvar gjaldársins. Þó skal greiðsla útsvars gjaldársins fyrir hvern gjaldanda aldrei nema hærri fjárhæð en útsvar hefði numið ef útsvarsstofn hefði verið lækkaður um a) bætur skv. II. og IV. kafla laga nr. 67 20. apríl 1971 með síðari breytingum, b) námsfrádrátt er skattstjóri ákvarðar vegna þeirra er stunda nám í a.m.k. sex mánuði á árinu og c) lækkun skattgjaldstekna er skattstjóri ákvarðar skv. 52. gr. laga þessara. Sá persónuafsláttur sem enn er óráðstafað fellur niður.

Aldrei skal þó koma til skuldajafnaðar hærri fjárhæð en sem nemur mismun persónuafsláttar og 20% af vergum tekjum til skatts þegar frá þeim hafa verið dregnar 250 000 kr. hjá einstaklingi og hjá hvoru hjóna sem telja fram hvort í sínu lagi en 375 000 kr. hjá samsköttuðum hjónum.

Hjá skattþegnum, sem vinna við eigin atvinnurekstur eða sjálfstæða starfsemi, skal, áður en ákvæðum 3. mgr. er beitt, hækka vergar tekjur til skatts um þá upphæð, sem tekjur af þessum störfum eru lægri en ætla má að laun þessara aðila miðuð við vinnuframlag þeirra hefðu orðið, ef þeir hefðu unnið starfið í þágu óskylds aðila. Fjármálaráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um hækkun vergna tekna til skatts samkvæmt þessari málsgrein.

III. KAFLI

Skyldusparnaður.

10. gr.

Allir menn, sem tekjuskattskyldir eru samkvæmt ákvæðum laga nr. 68/1971 með síðari breytingum og ekki voru orðnir 67 ára fyrir 1. janúar 1976, skulu á árinu 1976 leggja til hliðar fé til varðveislu í ríkissjóði sem hér segir:

- a. Einstaklingar: 5% af skattgjaldstekjum skattársins 1975 að frádregnum 1 275 000 kr., auk 96 000 kr. fyrir hvert barn sem er á framfæri þeirra, sbr. 1. mgr. C-liðar 25. gr. laga nr. 68/1971, sbr. 9. gr. laga nr. 11/1975.
- b. Samsköttuð hjón og fólk í óvígðri sambúð, sem telur fram saman, sbr. 5. mgr. B-liðar 25. gr. laga nr. 68/1971 með síðari breytingum: 5% af skattgjaldstekjum skattársins 1975 að frádregnum 1 595 000 kr., auk 96 000 kr. fyrir hvert barn sem er á framfæri þeirra, sbr. 1. mgr. C-liðar 25. gr. laga nr. 68/1971, sbr. 9. gr. laga nr. 11/1975.

c. Hjón sem telja fram hvort í sínu lagi: 5% af skattgjaldstekjum hvors um sig að frádrægunum 960 000 kr. hjá hvoru, auk 48 000 kr. hjá hvoru fyrir hvert barn sem er á framfæri þeirra, sbr. 1. mgr. C-liðar 25. gr. laga nr. 68/1971, sbr. 9. gr. laga nr. 11/1975.

Nemi munur vergra tekna til skatts og skattgjaldstekna hærri upphæð en 312 500 kr. hjá einstaklingi og hvoru hjóna, sem telja fram hvort í sínu lagi, en 468 700 kr. hjá samsköttuðum hjónum, skal hækka skattgjaldstekjur samkvæmt stafliðum a., b. og c. um þá upphæð, sem munurinn er umfram þessar upphæðir, eftir því sem við á, og reiknast skyldusparnaður þá af þessum upphækkuðu skattgjaldstekjum, sbr. stafliði a., b. og c.

Hjá skattþegnum, sem vinna við eigin atvinnurekstur eða sjálfstæða starfsemi, skal, áður en ákvæðum 2. mgr. er beitt, hækka vergar tekjur til skatts um þá upphæð, sem tekjur af þessum störfum eru lægri en ætla má að laun þessara aðila miðað við vinnuframlag þeirra hefðu orðið, ef þeir hefðu unnið starfið í þágu óskylds aðila.

Skattstjórar sjá um útreikning skyldusparnaðar samkvæmt lögum þessum og gilda um hann ákvæði VI., VII. og VIII. kafla laga nr. 68/1971 með síðari breytingum, eftir því sem við á.

Skyldusparnaður samkvæmt þessari grein skal reiknaður í heilum þúsundum króna og lægri fjárhæð sleppt. Skal hann greiddast til ríkissjóðs jafnhliða þinggjöldum. Skyldusparnaður telst að fullu greiddur þegar fullnaðarskil hafa verið gerð á öllum þinggjöldum gjaldanda til ríkissjóðs samkvæmt þinggjaldabók ásamt þar greindum skyldusparnaði.

Þegar maður hefur greitt skyldusparnað sinn að fullu samkvæmt þessari grein skal ríkissjóður viðurkenna móttöku hans með afhendingu sérstakra skyldusparnaðarskirteina.

Skirteinin skulu skráð á nafn þess er sparar og er honum óheimilt að framselja þau eða veðsetja.

Skirteini þessi skulu bera 4% ársvexti frá 1. janúar 1977 að telja eða loka-greiðsludegi skyldusparnaðar ef síðar er.

Skirteini þessi eru lengst til 15. desember 1991 en frá 1. febrúar 1979 er eiganda í sjálfvald sett hvenær hann innleysir skirteinið.

11. gr.

Við endurgreiðslu skyldusparnaðarskirteina skv. 10. gr. greiðir ríkissjóður verðbætur á höfuðstól og vexti í hlutfalli við þá hækkun sem kann að verða á vísitölu framfærslukostnaðar frá 1. nóvember 1976 til 1. nóvember næst á undan endurgreiðslu. Sé skyldusparnaður ekki greiddur að fullu fyrr en eftir 30. júní 1977 reiknast verðbætur þó aðeins frá 1. nóvember það ár er greiðsla fer fram.

Skyldusparnaður skv. 10. gr. er ekki frádráttarbær til tekjuskatts en sparnaður þessi, svo og vextir og verðbætur af honum, er framtalsskyldur. Hann nýtur að öðru leyti skattfrelsis á sama hátt og skyldusparnaður skv. III. kafla laga nr. 30/1970.

12. gr.

Fjármálaráðherra skal með reglugerð mæla nánar fyrir um framkvæmd þessa kafla.

IV. KAFLI

Fjármögnun orkuframkvæmda sveitarfélaga o. fl.

13. gr.

Ríkissjóði er heimilt að ábyrgjast allt að 500 millj. kr. lán eða jafngildi þeirrar fjárhæðar í erlendum gjaldeyri vegna orkuframkvæmda á vegum sveitarfélaga á árinu 1976.

14. gr.

Fjármálaráðherra er heimilt að ákveða með reglugerð að innlend skuldabréfa-lán, allt að 200 millj. kr., er sveitarfélög bjóða út vegna mikils háttar hitaveituframkvæmda á árinu 1976 skuli hljóta sömu meðferð og ríkisskuldabréf skv. 1. gr. laga nr. 7/1974 um skattalega meðferð verðbréfa o. fl.

Heimild þessi gildir einnig þótt skuldabréfin séu verðtryggð enda fullnægi þau ákvæðum laga nr. 71/1966 um verðtryggingu fjárskuldbindinga.

V. KAFLI

Ýmis ákvæði.

15. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað og skulu ákvæði II. kafla koma til framkvæmda við álagningu skatta fyrir skattárið 1975.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Frá því fjárlög fyrir árið 1976 voru afgreidd hafa grundvallarforsendur þeirra breyst verulega. Niðurstaða tekjuhlíðar fjárlaganna var 60,3 milljarðar kr. og var sú áætlun miðuð við verðlag og kaupgjald í desember 1975 enda útgjaldatölur fjárlaga áætlaðar á sama verðlagsgrundvelli. Tekjuáætlunin hefur síðan verið endurskoðuð, einkum með tilliti til mats á áhrifum kjarasamninga á þróun þjóðarútgjalda og á tekjur ríkissjóðs á þessu ári, jafnframt því sem stuðst hefur verið við innheimtureynslu á fyrsta ársfjórðungi og metin áhrif verðhækkunar áfengis og tóbaks í mars. Endurskoðun innheimtuspár fyrir árið 1976 sýnir að innheimtar tekjur ríkissjóðs á þessu ári muni verða 64,3 milljarðar kr. en það er 4 milljarða kr. hækkun frá fjárlögum.

Gjöld samkvæmt fjárlögum námu 58,9 milljörðum kr. Gjaldauki umfram áætlun fjárlaga vegna tillagna um aukna fjárveitingu til landhelgisgæslu og fiskverndar og vegna verðlags- og launabreytinga nemur 6,1 milljarði kr. Halli á lánaþreifyngum mun að líkindum verða 0,1 milljarður kr. umfram áætlun.

Án sérstakra ráðstafana yrði greiðsluafkoma ríkissjóðs á þessu ári 2,2 milljörðum króna lakari en að var stefnt við fjárlagaafgreiðslu. Meginástæður þessa eru annars vegar stóraukin umsvif Landhelgisgæslunnar, fyrirsjáanleg útgjöld við leit nýrra fiskimiða, tilraunir við að afla og nýta aðrar fisktegundir en til þessa hefur verið gert, svo og útgjöld vegna ráðstafana til að koma í veg fyrir að tiltekin veiðisvæði verði ofnyttjuð.

Hins vegar gætir beinna og óbeinna áhrifa almennra launasamninga og verðlagsbreytinga mjög á útgjöld ríkissjóðs. Laun starfsmanna ríkisins hafa hækkað og munu hækka með svipuðum hætti og samið hefur verið um á almennum vinnu-markaði. Í kjölfar almennra launahækkana fylgir hækkun bótagreiðslna almanna-trygginga, auk þess sem hækkandi verðlag hefur óhjákvæmileg áhrif á útgjöld ríkissjóðs. Verður nú nánari grein gerð fyrir horfum í fjármálum ríkisins.

EFLING LANDHELGISGÆSLUNNAR

Í fjárlögum er við það miðað að rekstur Landhelgisgæslunnar verði með svipuðum hætti og hann var lengst af á árinu 1975. Var þá gert ráð fyrir að aðgerðir íslendinga til verndar fiskistofnum yrðu mjög bráðlega viðurkenndar réttmætar og deilur við önnur ríki yrðu til lykta leiddar. Svo hefur því miður ekki orðið og verður því að nýta skip og flugvélar Landhelgisgæslunnar til hins ýtrasta til að hindra veiðar erlendra skipa innan efnahagslögsögunnar. Tveimur leiguskipum hefur verið bætt við skipastól Landhelgisgæslunnar og í athugun er enn frekari efling skipastóls og flugvéla-kosts.

Stóraukin umsvif Landhelgisgæslunnar hafa að sjálfsögðu í för með sér að fjárveiting til hennar í fjárlögum mun hvergi duga. Ráðuneytisstjórar dómsmálaráðuneytis og fjármálaráðuneytis hafa ásamt forstjóra Landhelgisgæslunnar kannað fjárhagsvanda hennar og komist að þeirri niðurstöðu að 500 m.kr. vanti á til að standa undir kostnaði við aukinn rekstur, þ.m.t. aukning leiguflugs og leiga skipa, svo og til tækjaöflunar til skipa og flugvéla. Auk þess tóku nýir kjarasamningar við áhafnir skipanna gildi í s.l. mánuði og er talið að þeir muni hafa í rör með sér rúmlega 90 m.kr. útgjaldaauka fyrir Landhelgisgæsluna. Í ljós hefur og komið að vegna mikilla umsvifa í nóvember og desember 1975 höfðu myndast viðskiptaskuldir, allt að 40 m.kr., er greiða verður á þessu ári. Með tilliti til þessa og óvissu um kostnað við Landhelgisgæsluna þykir því rétt að reikna með allt að 750 m.kr. fjárþörf vegna gæslunnar og verkefna sem henni eru tengd. Auk þeirra atriða, er drepið hefur verið á, ber að geta tímabundins skorts á rekstrarfé sem rekja má til þess að bætur vegna tjóna á skipum koma all löngu eftir að Landhelgisgæslan hefur greitt viðgerðarkostnað. Hér er einungis vakin athygli á þessum vanda en reynt verður að leysa úr honum með lántökum til skamms tíma.

FISKILEIT OG HAFRANNSÓKNIR

Vegna minnkandi þorskgengdar er mikilvægt að gera það sem unnt er til að halda fiskiskipum okkar til annarra veiða. Til þess að svo megi verða er nauðsynlegt að stóruka fiskileit. Slík fiskileit verður ekki framkvæmd með þeim skipakosti sem Hafrannsóknastofnunin ræður yfir. Taka verður á leigu nokkur fiskiskip eða ábyrgjast útgerð slíkra skipa til þess að hægt sé að gera sér vonir um árangur.

Fram hafa farið viðræður við starfsmenn Hafrannsóknastofnunarinnar um þessi mál og er nú verið að endurskoða áætlanir stofnunarinnar um rannsóknir og fiskileit.

Mikilvægt er að leita loðnu fyrir Vestur- og Norðurlandi en möguleikar virðast góðir á loðnuveiði á þessum slóðum. Fullnaðarkönnun verður hins vegar ekki gerð nema með vel búnum veiðiskipum. Þá er nauðsynlegt að hefja skipulega leit að rækju á djúpmiðum en talið er að þar geti verið um að ræða gjöfufull mið. Allmörg skip voru gerð út á grálúðuveiðar fyrir nokkrum árum og er mikilvægt að kanna hvort ekki sé hægt að hefja þær veiðar á ný. Þá er ástæða til að fylgjast með karfamíðunum og mikilvægt að leiðbeina veiðiskipum þangað sem helst er aflavon. Fleira kemur til greina og er helst að nefna frekari veiðitilraunir á kolmunna og spærlingi.

Nauðsynlegt er að verja nokkru fé til markaðs- og sölumála en þess má geta að Rannsóknastofnun fiskiðnaðarins hefur með tilraunum í samvinnu við fleiri aðila náð umtalsverðum árangri við vinnslu á kolmunna sem gefur tilefni til nokkurrar hjartskýni.

Þá virðist ekki hjá því komist að auka verulega fjárveitingu til eftirlits með veiðum og veiðarfærum veiðiskipa en eins og öllum er kunnugt eru skip Landhelgisgæslunnar bundin við önnur verkefni. Nauðsynlegt er að fylgst verði vel með friðuðum veiðisvæðum og að veiðarfæri séu í samræmi við reglur þar að lútandi enda er slíkt eftirlit snar þáttur í að friða smáfisk.

HORFUR Í RÍKISFJÁRMÁLUM

Ríkisútgjöld.

Eins og áður sagði verður að taka gjaldaáætlun ríkissjóðs til endurskoðunar vegna breytinga á þeim forsendum er við var miðað við gerð fjárlaga. Verða nú raktar helstu breytingar sem fyrirsjáanlegar eru á gjaldahlið.

	M.kr.
Fjárlög	58 857
a. Áhrif launasamninga	1 527
b. Almannatryggingar	2 232
c. Verðlagshækkunaráhrif o.fl.	884
d. Hafnamál, landbúnaðarmál o.fl.	417
e. Landhelgisgæsla og friðunaraðgerðir ..	1 000

Samtals 64 917

Skýringar við breytingar á gjaldahlið:

a. og b. Áhrif launasamninga og almannatryggingar.

Hér er um að ræða mat á launahækkunum, sem þegar hefur verið samið um, bæði í samningum ríkisins við BSRB og BMH og í samningum á hinum almenna vinnumarkaði. Þessar hækkanir hafa áhrif á bein og óbein launagjöld ríkissjóðs en þær hafa einnig fljótlega áhrif á bætur lífeyristrygginga sem lögum samkvæmt skulu fylgja breytingum á verkamannakaupi. Þannig hækkuðu bætur lífeyristrygginga um 5% 1. janúar s.l. og enn um 10% 1. apríl og síðar á árinu munu þær hækka í samræmi við hækkanir samkvæmt kjarasamningum. Hækkun lífeyristrygginga gæti numið 1 300 m.kr. á árinu. Til viðbótar kemur fyrirsjáanleg hækkun sjúkratrygginga um rúmlega 1 000 m.kr. en af þeirri hækkun greiðir ríkissjóður um 92%.

c. Verðlagshækkunaráhrif o.fl.

Hækkun samkvæmt þessum lið nemur 724 m.kr. og munar þar mest um fyrirsjáanlega hækkun á aðkeyptum rekstrarvörum og þjónustu, sem óhjákvæmlega fylgir almennri verðlagsþróun, en þar að auki verður að gera ráð fyrir frekari hækkun vegna ýmissa lögboðinna rekstrargjalda. Einnig er hér talin hækkun á mörkuðum tekjustofnum í samræmi við endurskoðun tekjuáætlunar, auk ýmissa umframgreiðslna sem þegar hafa verið samþykktar.

d. Hafnamál, landbúnaðarmál o.fl.

Hér er aðallega um að ræða aukin framlög til hafnargerðar í Þorlákshöfn og Grindavík. Þessar framkvæmdir eru fjármagnaðar að 6/10 hlutum af Alþjóðabankanum en 4/10 hlutum af ríkissjóði. Framkvæmdakostnaður hefur hækkað nokkuð síðan fjárlagaáætlun var gerð, aðallega vegna gengissigs að undanförmu. Hækkun á framlögum til landbúnaðarmála stafar af vísitölhækkunum sem orðið hafa frá því áætlun var gerð. Einnig má nefna hér framlag til Norræna fjárfestingarbankans sem áætlað er 57 m.kr. á þessu ári.

e. Landhelgisgæsla og friðunaraðgerðir.

Visað er til þess sem áður hefur verið sagt í greinargerð þessari um mál Landhelgisgæslunnar og friðunaraðgerðir.

Ríkistekjur.

Áður hefur verið minnst á það í athugasemdum þessum að tekjuáætlun fjárlaga hafi verið miðuð við kauplag og verðlag í desember s.l. Tekjuáætlunin hefur nú verið endurskoðuð og er endurskoðunin reist á síðustu spám um kauplags- og verðlagsþróun á árinu. Við þessa endurskoðun hækka því fyrst og fremst tekjur, sem fylgja almennri veltu, og þá aðallega tekjur af söluskatti. Endurmat á líklegri magnbreytingu almennra þjóðarútgjalda á þessu ári bendir til þess að um

nókkra magnminnkun geti orðið að ræða en í fjárlagaáætlun var miðað við því sem næst óbreytt magn þjóðarútgjalda. Þetta dregur því nokkuð úr þeirri tekju- aukningu sem hækkandi verðlag og kauplag ella hefði haft í för með sér. Af öðrum tekjum, sem hækka frá fjárlagaáætlun, má nefna aðflutningsgjöld en innflutnings- verðlag í krónum er nú nokkru herra en um áramótin vegna hækkunar á erlendum gjaldeyri að undanfögnu. Um innflutning gegnir sama máli og þjóðarútgjöldin, að útlit er nú fyrir nokkru meiri samdrátt innflutnings en reiknað var með í fjárlaga- áætlun. Í mars hækkaði verð á áfengi og tóbaki um nálægt 15%. Fyrst og fremst vegna þessa má búast við um 700 m.kr. meiri tekjum af áfengis- og tóbakssölu en gert er ráð fyrir í fjárlögum.

Áætlun um beina skatta, aðallega tekjuskatt einstaklinga, er óbreytt frá fjár- lögum, enda er enn töluverð óvissa um álagninguna á þessu ári. Ástæða virðist til þess að ætla að breyting á skattgjaldstekjum einstaklinga hafi orðið svipuð og búist var við en frávik er þó sennilega frekar til hækkunar en lækkunar. Ýmsar aðrar tekjur, sem fylgja launa- og verðlagsbreytingum, munu hækka frá fjárlaga- áætlun. Má þar t.d. nefna launaskatt, tekjur af sölu erlends gjaldeyris, stimpil- gjald og þinglýsingar o.fl.

Niðurstaða endurskoðaðrar tekjuáætlunar ríkissjóðs fyrir árið 1976 er í aðal- atriðum þessi:

	M.kr.
Fjárlög	60 342
Aukning tekna:	
söluskattur	2 100
aðflutningsgjöld	600
ÁTVR	700
annað	600
Endurskoðuð áætlun	64 342

Fjárhagsvandi ríkissjóðs.

Fjárhagsvandi ríkissjóðs er áætlaður 1 795 m.kr. þegar til viðbótar breytingum á tekjum og gjöldum hefur verið tekið tillit til 107 m.kr. halla á lánahreyfingum til viðbótar áætlun fjárlaga. Sá halli verður fyrst og fremst skýrður með því gengis- sigi sem átt hefur sér stað undanfarna mánuði.

Við afgreiðslu fjárlaga fyrir þetta ár var lögð á það rík áhersla að ríkisfjár- málunum yrði markvisst beitt til þess að tryggja framgang efnahagsstefnu ríkis- stjórnarinnar. Sú stefna er fyrst og fremst að draga úr viðskiptahallanum við út- lönd, enda var ljóst við afgreiðslu fjárlaga að frekari halla en gert var ráð fyrir í þjóðhagsspa og lánsfjáraætlun yrði alls ekki mætt með aukinni skuldasöfnun er- lendis. Af þessum sökum er nauðsynlegt að leysa fjárhagsvanda ríkissjóðs, sem hér hefur verið lýst, með aðgerðum sem veita raunverulegt svigrúm til þeirra út- gjalda sem óhjákvæmileg eru. Hér verður að koma til innlend fjáröflun sem tryggir jafnvægi í ríkisbúskapnum. Einnig ber að skoða þessar ráðstafanir í sambengi við þær ákvarðanir í peningamálum sem Seðlabankinn hefur nýlega tekið eftir við- ræður við ríkisstjórnina. Þær miðuðu að því að ná þolanlegu jafnvægi á fjármagns- markaði og tryggja getu bankakerfisins til þess að sinna brýnustu rekstrarfjár- þörfum atvinnuveganna í ljósi þeirrar þróunar í verðlags- og launamálum sem nú er fyrirsjáanleg. Til þess að þessi árangur náist er nauðsynlegt að tryggja halla- lausan ríkisbúskap.

Fjáröflun.

Til að mæta þeirri fjárþörf, 1 795 m.kr., sem greint hefur verið frá, er með frumvarpi þessu lagt til að vörugjald, sem lagt var á samkvæmt lögum nr. 77/1975,

verði hækkað upp í 18% og standi þannig breytt til ársloka 1976. Jafnframt er lagt til að nokkrar vörur verði felldar undan gjaldskyldu en öðrum aukið við. Sú breyting er helst á stofni vörugjaldsins að nauðsynjavörurnar hveiti og sykur eru undanþegnar gjaldinu en hins vegar skal nú lagt vörugjald á nokkrar vörutegundir, sem áður voru ekki gjaldskyldar, einkum kex og aðrar innfluttar brauðvörur, handverkfæri og gólfdukaefni. Áætlað er að tekjuauki vegna þessarar breytingar nemi 1 600 m.kr. og hefur þá verið gert ráð fyrir áhrifum gjaldtökunnar á sölugjaldsinnheimtu. Í öðrum kafla frumvarpsins eru tillögur um að takmarka persónuafsláttargreiðslur ríkissjóðs en ætla má að það bæti greiðsluafkomu hans um allt að 300 m.kr. Gert hefur verið ráð fyrir að allt að 1 000 m.kr. af tekjum af vörugjaldi verði varið til eflingar landhelgisgæslu og friðunarráðstafana. Hér er vonandi um tímabundinn útgjaldaauka að ræða og því eðlilegt að slíkum fjárhagsvanda sé mætt með skammtíma ráðstöfunum.

Innheimta vörugjalds hefur gengið allvel og tiltölulega fá ágreiningsefni komið í ljós við framkvæmd laganna. Meginkostur vörugjaldsins er hins vegar þau áhrif sem gjaldið hefur til takmörkunar innflutningi. Gjaldtakan treystir því gjaldeyristöðuna og við mat á tekjuáhrifum gjaldsins er gert ráð fyrir að nokkuð dragi úr innflutningi miðað við það sem ella hefði orðið.

Fjármál vegagerðar.

Við endurskoðun vegáætlunar er ljóst að verulegar fjárhæðir þarf til viðbótar upphæðum í fjárlögum eigi að vera unnt að sinna brýnustu framkvæmdum í vegamálum. Er þó við endurskoðun vegáætlunar ekki að öðru stefnt en fjárfesting verði svipuð að krónutölu og í frumgerð vegáætlunar fyrir árin 1974—1977 og að kostnaður af viðhaldi og snjómokstri aukist ekki meira en um helming þess sem verðbreytingar gefa tilefni til. Samgönguráðherra mun gera nánari grein fyrir fjármálum vegagerðarinnar er vegáætlun verður lögð fram.

Áformað er að ráðstafa skyldusparnaði samkvæmt III. kafla laganna til vegagerðar. Jafnframt hefur fjármálaráðherra beitt heimild 1. gr. laga nr. 78/1975 til að hækka markaða tekjustofna til vegagerðar í samræmi við hækkun byggingarvísitölu. Hefur bensíngjald þannig verið hækkað um 1,67 kr. Þá hefur innflutningsgjald samkvæmt lögum nr. 4/1960 verið hækkað á jeppum og beltabífhjólum þannig að af tækjum þessum verði greidd svipuð aðflutningsgjöld og af öðrum bifreiðum og bífhjólum.

Áformað er að lána gjaldauka þennan til vegagerðar á þessu ári.

Endurskoðun á stöðu ríkissjóðs 1976 að teknu tilliti til ákvæða frumvarpsins og áætlunum um fjármál vegagerðar. (Í millj. kr.)

Endurmat á fjárlögum:

	Gjöld	Tekjur	Lána- hreyfingar	Greiðslu- afkoma
Fjárlög	58 857	60 342	÷ 1 113	+ 372
Ný tekjuáætlun		4 000		
Aukinn halli lánahreyfinga			÷ 107	
Áhrif launasamninga	1 527			
Útgjaldaauki til almannatrygginga	2 232			
Breyttar forsendur um þróun verðlags- mála o.fl.	884			
Útgjaldaauki vegna hafnamála, land- búnaðarmála o.fl.	417			
Landhelgisgæsla og friðunaraðgerðir ..	1 000			

Tillögur frumvarpsins og aðrar aðgerðir:

	Gjöld	Tekjur	Lána- hreyfingar	Greiðslu- afkoma
Nettóáhrif hækkunar og breytingar vörugjalds		1 600		
Takmörkun á notkun persónuafsláttar til greiðslu útsvars		300 ¹⁾		
Skyldusparnaður (með sama sniði og 1975)			300	
Tekjur af innflutningsgjaldi (vegna leyfisgjalds af bifreiðum)		150		
Útgjaldaauki til vegamála	450			
Aukning markaðra tekjustofna til vega- mála		170		
Markaðir tekjustofnar til vegamála	170			
	Samtals	65 537	66 562	÷ 920 + 105

1) Hér er um lækun á endurgreiðslu skatta úr ríkissjóði að ræða.

Verðlagsáhrif vegna ákvæða frumvarpsins.

Hagstofan hefur metið áhrif ráðstafana, sem fjallað er um í frumvarpi þessu eða athugasemdum við það, á verðlag og kaupgjald. Áhrifa hækkaðs vörugjalds mun ekki gæta strax af fullum þunga í verðlagi og er áætlað að breyting gjaldsins úr 10% í 18% og breyting gjaldstofnsins muni hækka framfærsluvísitöluna um 4 stig hinn 1. júní n.k. og til viðbótar um 3 stig hinn 1. október. Hafa ber í huga að í núgildandi lögum um vörugjald er ákveðið að gjaldið skuli lækka úr 10% í 6% hinn 1. september n.k. og hefur hingað til verið við það miðað að sú lækun hefði í för með sér lækun framfærsluvísitölu um 3—4 stig til ársloka 1976. Gjaldaukinn, sem frumvarp þetta fjallar um, mun því í raun valda 10—11 stiga hækkun framfærsluvísitölu á þessu ári miðað við það sem hefði orðið að lögunum óbreyttum.

Í frumvarpinu er lagt til að 2,5 F-stig komi til frádráttar framfærsluvísitölunni hinn 1. júní n.k. áður en vísitölunni er beitt til kaupgjaldsbreytinga. Jafnframt komi til viðbótar 2,5 F-stig til frádráttar hinn 1. október. Fram hefur komið áður í athugasemdum þessum að 1 000 m.kr. af vörugjaldsaukanum verði varið til eflingar landhelgisgæslu og til friðunarráðstafana. Viðtæk samstaða virðist ríkja um nauðsyn slíkra ráðstafana. Auknum útgjöldum ríkissjóðs til eflingar landhelgisgæslu og friðunarráðstöfunum er eðlilegt að mæta með skattlagningu og engin efni til að slík gjöld hafi áhrif á launagreiðslur til hækkunar.

Hækkun bensíngjalds veldur hækkun framfærsluvísitölu um 0,5 stig og kemur það til viðbótar framangreindri hækkun.

FJÁRMÖGNUN ORKUFRAMKVÆMDA SVEITARFÉLAGA

Nú standa yfir eða eru í undirbúningi miklar orkuframkvæmdir sveitarfélaga og ber þar hitaveitur langhæst. Eru framkvæmdir þessar fjármagnaðar með ýmsu móti, af Lánasjóði sveitarfélaga, Orkusjóði, með erlendum lánum o.s.frv. Þegar gengið var frá lánsfjáráætluninni í desember s.l. var ekki unnt að gera málum þessum viðhlítandi skil. Er því nauðsynlegt að afla nýrra heimilda til þess að ríkisstjórnin geti í þessum efnum veitt sveitarfélögum þann stuðning, sem nauðsynlegur er, án þess þó að dregið sé úr ábyrgð eða frumkvæði sveitarfélaganna varðandi þessar framkvæmdir. Tillögur frumvarpsins í þessum efnum eru tvíþættar.

Í fyrsta lagi er lagt til að ríkissjóði sé heimilt að ábyrgjast lántökur sveitarfélaga vegna orkuframkvæmda á þessu ári, allt að 500 m.kr.

Í öðru lagi felst í frumvarpinu heimild til fjármálaráðherra til þess að leyfa sveitarfélögum, sem ráðast í mikils háttar hitaveituframkvæmdir, að afla allt að 200 m.kr. á árinu 1976 með verðbréfaútgáfu á innlendum markaði með hliðstæðum kjörum og ríkissjóður. Með þessu væri farið út á nýja braut er veitti sveitarfélögum nokkru meira svigrúm en þau áður hafa haft varðandi lánsfjáröflun innanlands. Má vænta þess að þau gætu með þessum hætti vakið áhuga heimamanna á því að leggja sem mest fé af mörkum til hitaveituframkvæmda, jafnframt því sem dregið yrði úr erlendum lántökum til þeirra.

Verðbréfaútgáfa ríkissjóðs hefur sætt nokkurri gagnrýni að undanfögnu, og er nauðsynlegt að þessari nýju heimild verði beitt af varkárni, enda mundi fjármálaráðherra hafa um það samráð bæði við Seðlabankann og innlánsstofnanir. Hitt er bó fullvist, að slík lánsfjáröflun ætti að geta dregið nokkuð úr kröfum um lánteitingar innlánsstofnana til hitaveituframkvæmda.

Rétt er að lokum að benda á að eðlilegt virðist að Lánasjóður sveitarfélaga hafi forystu um lánsfjármögnun hitaveituframkvæmda sem nú eru í undirbúningi viðs vegar um land og ekki eru mjög fjárfrekar. Er æskilegt að sjóðurinn stuðli að sameiginlegu átaki lánastofnana til þess að veita hagkvæmum framkvæmdum á þessu sviði brautargengi, m. a. með samvinnu við Orkusjóð og Byggðasjóð.

Athugasemdir við einstakar greinar.

Athugasemdir við I. kafla.

Um breyting á lögum nr. 77 23. desember 1975 um sérstakt tímabundið vörugjald.

Um 1. gr.

Samkvæmt lögum nr. 77/1975 er vörugjald 10% á tímabilinu 1. janúar til 31. ágúst 1976 en úr því 6% til áramóta. Nú er lagt til að gjaldið verði 18% frá 5. maí til ársloka. Talið er að tekjuauki ríkissjóðs nemi 1 600 m. kr.

Um 2., 3. og 4. gr.

Í 2., 3. og 4. gr. eru gerðar nokkrar breytingar, bæði um að hverfa frá gjalddöku af ýmsum vörum og upptöku vörugjalds af nýjum vörum. Breytingar þessar eru mismunandi mikilvægar og skal hér getið þeirra helstu.

Mjöl úr hveiti og strásykur, tnr. 11.01.11, 11.01.12, 17.01.23 og 17.01.24:

Lagt er til að felld verði niður gjalddaga af mjöli úr hveiti og af strásykri. Báðar þessar vörur eru mikilvægar neysluvörur, auk þess sem þær eru hráefni í margs konar matvælaframleiðslu.

Áætlað tekjutap er 175 m.kr.

Trjáviður úr barrtrjám, tnr. 44.05.19:

Lagt er til að felld verði niður vörugjald af trjávörum þessum þar sem um mjög mikilvægt hráefni er að ræða, einkum til húsgagna-, innréttinga- og húseiningasmíði. Niðurfelling gjaldsins hefur jafnframt áhrif á byggingarkostnað þar eð móta-timbur fellur undir þetta tollskrárnúmer.

Áætlað tekjutap nemur 127 m.kr.

Af öðrum vörum, sem gjald er felld niður af, má nefna rúgmjöl til brauðgerðar, vörur til skipa í ýmsum tollskrárnúmerum, bifhjól til samræmis við gjöld af bifreiðum, öryggissæti í bifreiðar fyrir börn, og fiskiöngla.

Tekjumissir ríkissjóðs vegna allrar gjaldaniðurfellingarinnar er áætlaður um 320 m.kr.

Til að mæta að einhverju leyti þeim tekjumissi sem að framan greinir er gert ráð fyrir að gjald skuli lagt á nokkrar vörur sem hingað til hafa verið gjaldfrjálsar. Eru þessar helstar:

Brauð og brauðvörur, kökur og kex, tnr. 19.07.00 og 19.08.00:

Breyting þessi miðar m. a. að því að samræma gjaldtöku af hvers konar kexi. Hér er áætlað að tekjur aukist um 60 m.kr. vegna þessarar ráðstöfunar. Gólf dúkar og vegg dúkar, gólf flísar og vegg flísar, tnr. 39.02.87, 40.08.03 og 59.10.00:

Hingað til hefur vörugjald verið innheimt af gólfteppum og þykir gjaldtaka af þessum vörum eðlileg, m. a. til samræmingar.

Áætlaðar tekjur eru 14 m.kr.

Handverkfæri og áhöld ýmiss konar, tnr. 82.02.00, 82.03.00, 82.04.00 og 82.05.00:

Lagt er til að vörugjald verði innheimt af handverkfærum í ofangreindum tollskrárnúmerum.

Áætlaðar tekjur eru 44 m.kr.

Aðrar breytingar eru óverulegar og fyrst og fremst til samræmingar.

Um 5. gr.

Greinin fjallar að mestu um hvernig með skuli fara hafi skjöl verið afhent til tollmeðferðar fyrir gildistöku laga þessara. Ákvæði hliðstæð þessum eru jafnan sett þegar breyting verður á lögum um gjöld sem krafín eru við innflutning vara. Þá er í greininni ákvæði um að veitt skuli undanþága frá sérstöku vörugjaldi af þeim vörum sem undanþegar eru tolli samkvæmt heimildum í 2. og 3. gr. tollskrárlaga eða öðrum lögum.

Um 6. gr.

Þarfnast ekki skýringa.

Um 7. gr.

Þarfnast ekki skýringa.

Um 8. gr.

Í athugasemdum við frumvarpið er frá því greint að allt að 1 000 m.kr. þess tekjuauka er fæst af vörugjaldi samkvæmt frumvarpi þessu verði varið til eflingar landhelgisgæslu og friðunarráðstafana. Ákvæði greinarinnar eru við það miðuð að framlagið til eflingar landhelgisgæslunnar hafi ekki í för með sér víxlverkun verðlags og kaupgjalds.

Athugasemdir við II. kafla.

Um breyting á lögum nr. 68 15. júní 1971 um tekjuskatt og eignarskatt með síðari breytingum.

Um 9. gr.

1. málslíður 1. mgr. 9. gr. er samhljóða núgildandi ákvæðum laga nr. 68/1971. Skattlagning á tekjur hefur jafnan verið við það miðuð að bætur almannatrygginga yrðu ekki stofn til slíkrar skattlagningar hjá þeim einstaklingum er nyttu líttilla eða engra annarra tekna. Á sama hátt hafa tekjur námsmanna fram að vissu marki ekki verið notaðar sem stofn til álagningar skatta. Allt fram til ársins 1974 fylgdu vel flest sveitarfélög þessari stefnu og beittu heimildum 27. gr. laga frá 1972 um tekjustofna sveitarfélaga til lækkunar á útsvari bótaþega almannatrygginga og námsmanna svo og þeirra sem fá ívilnun í tekjuskatti skv. 52. gr. laganna um tekjuskatt og eignarskatt. Með fyrstu málsgrein þessarar greinar er að því stefnt að tryggja að ákvæðin um persónuafslátt verði ekki þess valdandi að sveitarfélög taki yfirleitt að nota þessar lágtekjur sem álagningarstofn útsvars, enda var það ekki ætlunin er ákvæðin um hann voru upp tekin með lögum nr. 11/1975. Forsenda skattalagabreytingarinnar í fyrra er því brostin að þessu leyti. Þykir rétt að sveitarfélögin beiti heimildum í tekjustofnalögunum á eigin ábyrgð án tillits til þess hvort skattafsláttur komi þar til álita í einstökum tilvikum eða ekki, og því er þessi tillaga flutt hér.

Síðasti málsliður 1. mgr. er óbreyttur frá gildandi lögum.

2. mgr. greinarinnar er samhljóða gildandi lögum. Athygli skal vakin á því að tölurnar 250 000 kr. og 375 000 kr. eru grunntölur og breytast þær skv. 52. gr. laga nr. 68/1971 í samræmi við skattvísitölu. Fyrir skattárið 1975 eru þær því í raun 312 500 og 468 700.

Með 3. mgr. greinarinnar er gert ráð fyrir að hjá skattþegnum, er vinna við eigin atvinnurekstur eða sjálfstæða starfsemi, séu vergar tekjur til skatts hækkaðar áður en ákvæðum 2. mgr. er beitt séu þær lægri en þær hefðu orðið við sams konar vinnu hjá öðrum. Er ætlunin að þessi hækkun verði almenn regla þegar svo stendur á. Yrði þá beitt hliðstæðum reglum um hækkunina og nú gilda um launaskatt. Ráðherra er ætlað að setja nánari ákvæði um þetta atriði í reglugerð.

Athugasemdir við III. kafla.

Um skyldusparnað.

Um 10. gr.

Á árinu 1975 var tekin upp skyldusparnaður hjá öllum tekjuskattsskyldum mönnum 66 ára og yngri og nam hann 5% af skattgjaldstekjum umfram ákveðnar fjárhæðir, mismunandi eftir fjölskyldustærð. Álagður skyldusparnaður nam tæplega 260 m.kr. og lögðu 11 500 tekjuskattsgreiðendur fram einhvern skyldusparnað. Er það tæplega fjórðungur tekjuskattsgreiðenda 66 ára og yngri.

Hér er lagt til að skyldusparnaður verði lagður á þetta ár í því skyni að afla innlends fjármagns til þess að standa undir nauðsynlegum framkvæmdum ríkisins. Skyldusparnaður verður áfram 5%, en fjárhæðir, sem draga skal frá skattgjaldstekjum áður en kemur til álagningar, eru hækkaðar í því skyni að halda skyldusparnaði nokkurn veginn óbreyttum sem hlutfalli af tekjum. Þá má gera ráð fyrir að fjöldi þeirra sem leggja fram skyldusparnað á þessu ári verði svipaður og í fyrra. Áætlað er að álagður skyldusparnaður samkvæmt þessari grein geti numið allt að 340 m.kr. og þar af innheimtist á árinu allt að 300 m.kr. Þeir einstaklingar sem höfðu yfir 1 275 þúsund króna skattgjaldstekjur (var 1 000 þús. kr. 1974) á árinu 1975 skulu leggja fram 5% af því sem fram yfir er. Hafi þessir aðilar börn innan 16 ára aldurs á framfæri sínu hækki þetta mark um kr. 96 000 fyrir hvert barn. Á sama hátt greiði samsköttuð hjón, sem höfðu yfir 1 595 þús. króna skattgjaldstekjur á árinu 1975 5% af því sem fram yfir er. Þá hækki þetta mark um kr. 96 000 fyrir hvert barn innan 16 ára aldurs sem þau hafa á framfæri sínu.

Sérstök regla er sett fyrir sérsköttuð hjón þannig að hjá hvoru þeirra reiknast 5% skyldusparnaður af skattgjaldstekjum umfram 960 þús. kr. Fyrir hvert barn á framfæri þeirra hækki þetta mark um 48 000 kr. Regla þessi er sett til þess að hjón geti ekki komist hjá skyldusparnaði með sérsköttun.

Þá eru reistar skorður við því hve frádráttur má vera mikill frá útsvarstekjum áður en skyldusparnaður er reiknaður, sbr. einnig 9. gr. þessa frumvarps.

Einnig er gert ráð fyrir að hjá skattþegnum, sem vinna við eigin atvinnurekstur eða sjálfstæða starfsemi, skuli vergar tekjur til skatts hækka um þá upphæð sem tekjur af þessum störfum eru lægri en ætla má að laun þeirra hefðu orðið ef þeir hefðu unnið hliðstætt starf í þágu óskylds aðila. Yrði þessi viðmiðun hliðstæð launaskattviðmiðun atvinnurekanda þótt hún sé ekki takmörkuð á sama hátt og launaskattur. Hliðstætt ákvæði er í 3. mgr. 9. gr. frumvarps þessa.

Lagt er til að skattstjórar reikni sem fyrr skyldusparnað um leið og tekjuskatt og um hann gildi sömu reglur um alla ákvörðunarmeðferð og innheimtu og um tekjuskatt. Skyldusparnaður þessi verði reiknaður í heilum þúsundum króna.

Þegar maður hefur greitt skyldusparnað sinn að fullu á hann rétt á að fá hann viðurkenndan með skírteinum sem eru verðtryggð og bera 4% ársvexti, sbr. 11. gr. Skírteini þessi getur eigandi fyrst innleyst frá og með 1. febrúar 1979. Eiganda er óheimilt að framselja eða veðsetja skírteinin.

Um 11. gr.

Hér eru ákvæði um verðtryggingu og skattmeðferð skyldusparnaðar. Lagt er til að skyldusparnaðurinn hljóti sömu skattmeðferð og annar skyldusparnaður. Hann er þó framtalsskyldur en ekki frádráttarbær til tekjuskatts.

Um 12. gr.

Þarfnast ekki skýringa.

Athugasemdir við IV. kafla.

Um fjármögnun orkuframkvæmda sveitarfélaga o. fl.

Um 13. gr.

Ábyrgðarheimildar þessarar mun fyrst og fremst þörf vegna byrjunarframkvæmda við hitaveitu á Akureyri og síðasta áfangann í stækkun Skeiðsfossvirkjunar.

Rétt er að taka fram að heimild til ríkisábyrgðar er þegar fyrir hendi vegna Hitaveitu Suðurnesja og að tryggt hefur verið nauðsynlegt fjármagn til framkvæmda á vegum Hitaveitu Reykjavíkur.

Um 14. gr.

Efni greinarinnar er nýmæli. Hér er gert ráð fyrir svigrúmi fyrir sveitarfélögin til lánsfjáröflunar innanlands og e. t. v. aðallega innan héraðs, allt að 200 m.kr. Ekki er búist við að aðrar en stærstu hitaveiturnar, t. d. á Akureyri og Suðurnesjum, hafi aðstöðu til að notfæra sér þessa fjármögnunarleið.

Athugasemdir við V. kafla.

Ýmis ákvæði.

Um 15. gr.

Þarfnast ekki skýringa.